KMVET

7.2.2020 1/2020
25. vuosikerta
irtonumero 12,90 €

Zoonooseilla laajoja vaikutuksia

Kiinasta leviämään lähtenyt koronavirusepidemia on jälleen kerran esimerkki siitä, miten zoonoosit eli eläimistä ihmisiin siirtyvät taudit ovat merkittäviä uhkia.

Ne vaikuttavat huomattavasti ihmisten vapaaseen liikkumiseen ja niiden erilaiset heijastusvaikutukset ovat valtaisia. Maailmalla pörssikurssit ovat notkahtaneet ja matkustamisesta riippuvaisten yhtiöiden, kuten lento- ja rahtiliikenneyhtiöiden kurssit ovat kärsineet eniten. Suomessa esimerkiksi Finnair, joka on panostanut merkittävästi Aasian lentoliikenteeseen, joutunee tiukoille.

Tälläkin kertaa epidemian alkulähteenä pidetään Kiinaa. Tarkasta lähtöpisteestä kiistellään, mutta taudin uskotaan siirtyneet lepakoista muihin eläimiin ja siitä ihmisiin. Taannoisesta sars-epidemiasta viisastuneena Kiinan viranomaiset reagoivat huomattavasti nopeammin tilanteeseen ja rajoitustoimenpiteet käynnistyivät, mutta siitä huolimatta tautitapauksia on löytynyt jo yli kymmenestä maasta. Turistien mukana tauti on tullut myös Suomeen.

Monen mielestä reaktiot ovat ylimitoitettuja, sillä tavallinen kausi-influenssakin aiheuttaa vuosittain merkittävän määrän kuolemia. Toimenpiteiden rajuudesta kertoo se, että esimerkiksi britit laittavat Wuhanin alueelta evakuoidut kansalaisensa kahdeksi viikoksi karanteeniin sotilaskasarmille ja australialaiset evakuoidut joutuvat Joulusaarelle karanteeniin. Epidemia oikeuttaa varsin koviin ja ihmisen perusoikeuksiin puuttuviin ratkaisuihin, mutta rajoittavat toimenpiteet ovat käytännössä ainoa keino estää taudin leviämistä.

Sama ilmiö näkyy myös pelkissä eläintautiepidemioissa. Vaikka villisikoja on pidetty isona riskinä afrikkalaisen sikaruton leviämisessä, niin uusimmat tutkimustulokset näyttävät kuitenkin, että ihmiset ovat olleet pääsyyllisiä ASF:n leviämisessä.

Matkustamisen jatkuva kasvu ja myös maailmankaupan vapauttamisen seurauksena räjähdysmäisesti lisääntynyt rahtiliikenne tuovat varjopuolenaan nopeasti leviävät epidemiat.

Zoonoosiepidemioiden ennaltaehkäisy olisi huomattavasti edullisempaa kuin epidemian hoitaminen, mutta ennaltaehkäisyn vaatimat toimet koetaan usein liian vaikeiksi. Toivottavasti tämä epidemia osaltaa kääntää ihmisten ajattelua enemmän ennaltaehkäisyn suuntaan.

Huomio poikivaan lehmään ja vasikkaan

Uusin tutkimustieto kertoo selvästi, että vasikan hyvä hoito ja terveys heijastuu koko naudan loppuikään.

Vastaavasti lehmän tuotoksen ja hyvinvoinnin kannalta ratkaisevia ovat viikot ennen ja jälkeen poikimisen. Silloin lehmä tarvitsee riittävästi tilaa hyvällä alustalla ja oikean ruokinnan.

Ternimaidon laadun määritykseen on jo hyviä ratkaisuja ja ternimaidon laadun tulisi olla selkeästi aiemmin arvioitua parempaa. Ternimaidon laadun lisäksi myös juotava määrä on olennainen eli vasikan pitää juoda hyvääkin ternimaitoa paljon ja heikkolaatuista ternimaitoa on syytä täydentää hyvällä pakastetulla maidolla.

Tämänkaltainen hyvä hoito on useimmiten varsin edullista ja joskus jopa asennekysymys. Se on kuitenkin yksi helpoimmista tavoista tuoda lisää euroja yrittäjän taskuun.

PENTTI TÖRMÄ
päätoimittaja

Tässä numerossa

Terveys ja hyvinvointi

6 Eläinten ja ihmisten hyvinvointi on yhteinen asia
34 Terveydenhuollon tekijät -sarjassa valpas eläinlääkäri paimentaa eläintuontia
38 Eläinlääkäripäivien teemana yhteinen terveys

Nautakarja

14 Lehmä tarvitsee tärkeinä viikkoinaan luksusolot
18 Tanskalaisilla luomutiloilla umpeutus tapahtuu suunnitelmallisesti
20 Vastapoikineiden tarkkailulla huipputuotoksiin
22 Yhä suurenevilla maitotiloilla on pohdittava lehmien ryhmittelyä
26 Tanskalaistilan tavoitteena huikeat miljoona kiloa maitoa robottia kohti
30 Vasikoiden vasta-aineiden saannille uudet suositukset
42 Avoimiin sorkkaväleihin voi laittaa vain tutkittuja aineita

Sika

8 Uusista tiivistekuivikkeista hyviä ensikokemuksia lihasikaloissa
44 Suolinkainen voi olla sikaloissa yleisempi ongelma kuin nyt tiedetään
48 Globaali tautitilanne näkyy sianlihan hinnoissa ja tuotantomäärissä
51 Sianlihan tuotantokustannukset ovat nousseet useissa maissa

Kolumnit

29 Yrittäjältä: Meistäkö somettelijoita?
37 Eläinlääkäriltä: Biocheck-arviointi tulee myös Suomen nautatilojen avuksi
41 EU:n jäsenvaltiot haluavat edistää eläinten hyvinvointia politiikan avulla

Vakiopalstat

5 Maailman tautitilanne
52 Euroopan maitokatsauksessa yhä suurempia maitotuotoksia
54 Uutisia ja uutuuksia
56 Hintaseuranta
58 Tuotosseurannan tuloksia